

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Q. 167. Cui conjux teneatur primò subvenire.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

non tenetur dare ante sententiam; deinde si ante sententiam vir fornicetur, non habet Jus excipiendi nec retinendi dotem, quia mutua delicta compensantur; posse autem etiam hæredes retinere ratione exceptionis, docent *Tancr. & Sanchez.*

718 §. 5. Opponi potest, quòd sit certum debitum, quia dos certò fuit reddenda; incerta autem est excusatio. R. Excusationem fieri certam, si per Judicem feratur sententia in favorem hæredum, qui certò habent Jus opponendi adulterium uxori repetenti dotem.

719 Q. 167. Cui Conjux teneatur primò subvenire. V. G. Potest esse hic casus: Titius prævidet orituram filii totique familiæ, imò & Patriæ extremam inopiam, hinc petit, cui primò teneatur subvenire, si ipse, Pater, Mater, Uxor, Filii, Fratres, Cognati improbi, extranei probi, Benefactores, Creditores, Confessarius egeant.

R. §. I. Titius potest sibi primò providere neglectâ aliorum quorumcunque vitâ, si sibi simul & alteri providere nequeat, quia ordinata Charitas incipit à se ipso, cum sibi ipsi sit conjunctior: potest tamen, si velit, neglectâ suâ vitâ subvenire vitæ alterius, uti probabiliter dictum est Lib. 2. num. 177.

720 §. 2. Conjunctio naturalis præferenda est spirituali, adeoque Titius tenetur prius subvenire sanguine junctis, quàm Confessario aut alteri ob spiritualem titulum conjuncto, ita *Suar. Cón. Castrop. T. 6. D. 1. P. 19.* contra *Valenc. Bonac. & alios.* Ratio est, quia conjunctio naturalis est magis intrinseca, antiquior, immutabilior, & fundata in natura ipsa ac majore beneficio: consentit *Burg. Cent. 1. Cas. 41.* putat tamen cum *Cón. Prælatum* teneri prius subvenire suis Religiosis subditis, quàm quibusvis Consanguineis, exceptis Parentibus, sunt

sunt enim Filii in Religione, estque Religio etiam ideo obligata, quia Religiosos, cum Patrem carnalē & Matrem desererent, suscepit in Filios, uti rectē *Ovied. de Charit. Contr. 8. n. 119*, quod certum videtur, si subveniat ex bonis Religionis, hæc enim magis obligata sunt Religioso, quam cuicumque Consanguineo Prælato.

§. 3. In extrema vel gravi necessitate debet Titius ⁷²¹ potius subvenire Patri & Matri, quam Uxori, Filiis vel cuicumque alteri, *Tambur. L. 5. c. 3. §. 5.* Ratio est, quia Titius plus habet à Patre aut à Matre, quam ab ullo alio, nempe *primum esse*, quod est fundamentum ad recipienda ab alio beneficia.

§. 4. Titius in pari necessitate potius subvenire ⁷²² debet Patri quam Matri, quia quamvis Mater plus passa sit, tamen absolutè loquendo Pater est principalior & nobilior origo totius *esse*, quod est in Titio, *Tamb. Castrop. & alii communiter.*

§. 5. In communi necessitate tenetur Titius potius ⁷²³ prolibus subvenire, quam Parentibus, quia proles sunt sub cura Parentum, & ab illis etiam extra gravem necessitatem jure postulant alimenta, non item Parentes, *Tamb. & alii cum Dian. in Comp. v. Debitum. num. 12.*

§. 6. Titius in communi necessitate debet ⁷²⁴ uxorem præferre Parentibus & prolibus, ita *Tamb. contra Castrop*, qui dicit uxorem esse quidem præferendam prolibus, sed non Parentibus; ratio nostra est, quia vir & uxor civiliter sunt quid unum, ergo extra necessitatem extremam vel gravem, ubi Lex Naturæ non dictat aliud, uxor ceteri debet conjunctior, ergo præferri debet; & ad hoc alluditur *Genes. 2. v. 24. Propter hoc relinquet homo patrem & matrem & adhaerebit uxori suæ.*

- 725 §. 7. In quacunq[ue] necessitate priùs subvenire debet Parentibus, filiis & uxori, quàm fratribus & sororibus, quia illis est conjunctior, ergo ad illos est major obligatio.
- 726 §. 8. Tenetur priùs succurrere sanguine junctis, licèt improbis, quàm non junctis sanguine & probis, quia conjunctio sanguinis inducit naturalem obligationem, non autem probitas vitæ, *S. Th. Suar. Cõn. Castrop.* Nec obstat, quòd probi sint conjunctiores Deo : Nam ex eo tantùm sequitur oriri in nobis obligationem eos præ improbis amandi amore complacentiæ, non autem priùs subveniendi in necessitate.
- 727 §. 9. Sanguine junctus per se loquendo præferendus est benefactori extraneo, quia ad illum est major conjunctio, ergo & obligatio : potest tamen esse casus, in quo magnus Benefactor possit præferri etiam fratri, quamvis non sit obligatio præferendi, v. g. si frater violasset Jura fraternitatis, tum magnus benefactor posset illi præferri, & gratitudo in illis circumstantiis esset virtus honestior, quàm pietas, *Suar. Cõn. Valent. Castrop. supra.*
- 728 §. 10. Debet Patrem, Matrem, Uxorem, filios, fratres in extrema necessitate præferre creditoribus, *Bonac. Lesf. Cõn. & alii cum Dian. supra.* Ratio est, quia in extrema necessitate cessat obligatio solvendi, & urget sola obligatio alterius virtutis, v. g. Charitatis, Charitas autem magis urget ad magis conjunctos: idem putat *Castrop.* fieri debere in necessitate tantùm gravi.
- 729 §. 11. Si Titius ordinem inter proximè & ferme æqualiter junctos invertat, subveniendo uni præ altero, cui priùs subvenire deberet, v. g. Matri priùs quàm Patri, non peccaret graviter, quia inter tales obligationes non est tantum discrimen,

ut una alteram notabiliter antecellat, *Suar. Bonac. Castrop. Tamb. & alii.*

§. 12. Haecenus dicta intelligenda sunt, ceteris 730
paribus uti rectè notant *S. Th. Bonac. Castrop. & alii*,
cujus exemplum dedimus n. 727. Similiter si pater
esset homo crudelis, & mater benigna, mater abso-
lutè posset præferri patri, & ita de aliis.

Q. 168. *Quis viro teneatur priùs subvenire, 731*
an Uxor, an Pater, an Filius. R. §. 1. Aliqui apud Dian.
P. 10. T. 13. R. 3. dicunt patrem priùs teneri, quia
qui genuit filium, etiam jure tenetur eum alere; sed
communior est sententia cum *S. Thoma* in extrema
necessitate priùs teneri filium succurrere patri suo,
ratio est, quia æquè vicina est connexio naturalis
filii ad patrem suum, quàm patris ad suum filium,
filius autem plus habet à patre suo, quàm pater
à filio, ergo est major obligatio naturalis
filii erga patrem, quàm patris erga filium: quòd
si uterque vellet persistere in sua opinione probabili
sibi favente & se deobligante à succurrendo priùs,
onus in utrumque esset dividendum, uti docet
Tamb. L. 5. c. 3. §. 2. n. II, aut per Judicem alteruter
cogendus esset, prout ex circumstantiis videretur
æquius. *Nec obstant dicta n. 704. Nam non videtur*
hic esse par ratio, cum incertitudo non causetur
per delictum, sed ex natura rei.

§. 2. In extrema necessitate, si desit filius, 732
pater tenetur priùs subvenire, quàm uxor, quia
conjunctio naturalis, quæ est inter patrem & filium,
magis est intrinseca, ideòque etiam post se trahit
majorem obligationem ad conservandum esse filii,
quod pater genuit, quàm civilis tantùm &
extrinseca conjunctio uxoris, quæ illud esse mariti
non genuit, ergo nec ita arctè obligatur vindicare
ab interitu.

§. 3.